

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 4 maja 2023 r., (data wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W.: 8 maja 2023 r.), R. W. działając na podstawie art. 64 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych, złożył do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego B. S. nr wpisu (...).

W złożonym wniosku, R. W. zarzucił radcy prawnemu B. S., że w dniu 8 września 2022 r., na rozprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym (...), V Wydział Gospodarczy, sygn. akt (...), reprezentując stronę pozwaną jako jej pełnomocnik, bezpodstawnie zakwestionował legalność oraz zasadność wystawionego zwolnienia lekarskiego dla skarżącego.

Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. radca prawny A. W., oceniając treść skargi z dnia 4 maja 2023 r., postanowieniem z dnia 16 maja 2023 r., sygn. akt RD 63/23 na podstawie art. 305 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) postanowiła odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie dotyczącej czynności radcy prawnego B. S. dokonywanych w ramach wykonywania obowiązków pełnomocnika strony pozwanej, w sprawie z powództwa R. W. w postępowaniu sądowym, prowadzonym przez Sąd Rejonowy (...), V Wydział Gospodarczy, pod sygn. akt (...) na rozprawie w dniu 8 września 2022 r, polegających na kwestionowaniu legalności i zasadności zwolnienia lekarskiego wystawionego R. W. na okres od 1 do 30 sierpnia 2019 r.

Jak ustalił Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. radca prawny A. W., radca prawny B. S. w ramach wykonywania obowiązków pełnomocnika strony pozwanej z powództwa R. W. w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy (...), V Wydział Gospodarczy, pod sygn. akt (...) na rozprawie w dniu 8 września 2022 r., zadawał R. W. pytania zmierzające do zakwestionowania legalności i zasadności zwolnienia lekarskiego wystawionego R. W. na okres od 1 do 30 sierpnia 2019r.

W ocenie Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego A. W. czynności dokonane przez radcę prawnego B. S. nie nosiły znamion czynów sprzecznych z prawem lub zasadami etyki obowiązującymi radców prawnych.

Zadaniem radcy prawnego – jak wyjaśnia Rzecznik Dyscyplinarny – jest świadczenie pomocy prawnej, która ma na celu ochronę prawną interesów podmiotów, na rzecz których ta pomoc jest świadczona (art. 2 ustawy o radcach prawnych). Realizacja tej pomocy prawnej może przybrać różne formy, w tym reprezentowanie klienta w sprawie sądowej. Sposób sformułowania treści pisma czy wystąpienia radcy prawnego polega ograniczeniom (np. co do podawania informacji nieprawdziwych, konieczności zachowania umiaru i taktu, unikania działań zmierzających do zaostrzenia konfliktu i innych), lecz może umknąć uwadze, że treść ta ma służyć ochronie interesów prawnych klienta radcy prawnego. Radca prawny nie jest stroną sporu. Konsekwencje ewentualnych niekorzystnych rozstrzygnięć procesowych odnoszą się do reprezentowanej strony, a nie do radcy prawnego. Nie można wykluczyć sytuacji, w której strona będzie domagała się podjęcia przez radcę prawnego określonych czynności (np. wniesienia pozwu) nawet w sytuacji, w której zostanie prawidłowo poinformowana o wysokim ryzyku przegrania sporu.

Analiza pytań – jak dalej uzasadnia Rzecznik Dyscyplinarny radca prawny A. W. – zadanych przez radcę prawnego B. S. na rozprawie nie wskazuje na naruszenie obowiązujących radcę prawnego standardów działania jak również innych zasad dotyczących zachowania przed sądem przed którym radca prawny występował. Nie zostały również naruszone granice wypowiedzi. Jednocześnie rzecznik Dyscyplinarny A. W. podkreśliła, że radca prawny świadczący pomoc prawną, w celu ochrony interesów swoich klientów, jest uprawniony do zadawania pytań stronie przeciwnej

i świadkom pytań m.in. takich, które mają na celu weryfikację stanu faktycznego sprawy. Z tego rodzaju pytaniami mamy do czynienia w cytowanym przez zawiadamiającego fragmencie przesłuchania. Pytania te nie mogą zostać uznane za podstawę do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

W związku z powyższym Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. radca prawny A. W. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw.

z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, odmówił wszczęcia postępowania w sprawie.

R. W. nie zgodził się z rozstrzygnięciem niniejszego postanowienia i za pośrednictwem Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. A. W., w dniu 26 czerwca 2023 r., wniósł odwołanie z dnia 20 czerwca 2023 r., do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W..

W odwołaniu R. W. podtrzymał dotychczasowe stanowisko odnośnie zarzucanych radcy prawnemu B. S. czynów, które według skarżącego należy zakwalifikować jako przewinienie dyscyplinarne.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Stosownie do postanowień art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swoich obowiązków zawodowych.

W myśl art. 3 ust. 2 ustawy o radcach prawnych radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego. Stosownie natomiast do postanowień art. 11 ust. 1 w/w ustawy radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Nadużycia wolności – zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o radcach prawnych - stanowiące ściąganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony, jej pełnomocnika lub obrońcy, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza, podlega ściągnięciu tylko w drodze dyscyplinarnej.

Przepis art. 11 ustawy o radcach prawnych reguluje gwarancję należytego wykonywania zawodu radcy prawnego, tj. podwyższoną ochronę wolności słowa i pisma, które są wykorzystywane przy wykonywaniu czynności zawodowych związanych ze świadczeniem pomocy prawnej. Wolność słowa i pisma jako wolność prawnie chroniona może być realizowana tylko w granicach obowiązującego porządku prawnego. Jednocześnie należy podkreślić, że art. 11 ustawy o radcach prawnych zezwala radcy prawnemu na ingerencję w cudze dobra osobiste, jeśli jest to uzasadnione rzeczową potrzebą należytego wykonywania przez niego czynności zawodowych.

Zagadnienie wolności słowa w mowie i piśmie zostało również uregulowane w Kodeksie Etyki Radców Prawnych. Jak stanowi art. 38 ust. 1, ust. 3 i ust 4 Kodeksu Etyki Rady (...) radca prawny korzystając przy wykonywaniu zawodu z ustawowej wolności słowa i pisma obowiązany jest w swych wystąpieniach zachować umiar i takt, nie może świadomie podawać informacji nieprawdziwych, ale nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od klienta, odpowiada natomiast za formę i treść pism procesowych i innych dokumentów przez siebie sporządzonych w związku ze świadczoną pomocą prawną.

Wolność słowa i pisma (wolność ekspresji) radcy prawnego w związku z wykonywaniem zawodu oznacza, że radca prawny, w granicach określonych przepisami prawa i zasadami etyki wykonywania zawodu, może w sferze komunikacji podejmować wszelkie czynności zmierzające do realizacji lub ochrony praw klienta. Żaden organ czy podmiot zewnętrzny nie jest uprawniony do ingerowania w przyjętą przez radcę prawnego taktykę czy strategię prowadzenia sprawy.

Należy wskazać, że rozszerzona możliwość korzystania z wolności słowa w mowie i piśmie została zagwarantowana przez ustawodawcę również w stosunku do adwokatów

(art. 8 Prawo o adwokaturze), rzeczników patentowych (art. 11 ust. 1 - 3 ustawy o rzecznikach patentowych) oraz doradców patentowych (art. 37a ustawy o doradztwie podatkowym).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. po przeanalizowaniu czynności radcy prawnego B. S., w trakcie zeznań R. W., w postępowaniu przed Sądem Rejonowym (...), V Wydział Gospodarczy w sprawie sygn. akt (...), zgadza się ze stanowiskiem Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego A. W., iż w rozpatrywanej sprawie, brak jest podstawy prawnej do pociągnięcia radcy prawnego B. S. do odpowiedzialności dyscyplinarnej. W ocenie Sądu, pytania zadawane przez radcę prawnego zmierzające do zakwestionowania legalności i zasadności zwolnienia lekarskiego wystawionego R. W. na okres od 1 do 30 sierpnia 2019 r., nie naruszają przepisów prawa oraz zasad etyki zawodu radcy prawnego. Radca prawny w oparciu o reguły sumienności i rzetelności zawodowej podjął próbę ustalenia prawidłowości wystawionego zwolnienia lekarskiego z uwagi na fakt, że w okresie zwolnienia lekarskiego R. W. korzystał z samochodu służbowego, co nasuwało wątpliwości co do wykorzystywania zwolnienia lekarskiego w sposób zgodny z celem zwolnienia.

Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie można uznać, że pytania dotyczące legalności zwolnienia lekarskiego stanowią nadużycie wolności słowa względnie przekroczenie granic rzeczowej potrzeby.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych stwierdza zatem, że w postępowaniu sądowym przed Sądem Rejonowym (...), V Wydział Gospodarczy, w sprawie o sygn. akt (...) nie doszło do naruszenia przez radcę prawnego B. S. zasad etycznych obowiązujących radców prawnych.

Zgodnie z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się przepisy kodeksu postępowania. Oznacza to, że na tym etapie postępowania mają zastosowanie odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego o postępowaniu przygotowawczym, przede wszystkim dotyczącym dochodzenia.

W myśl art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. nie wszczyna się postępowania a wszczęte umarza gdy czynu nie popełniono, albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, stanowisko R. W., zawarte (...) wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz odwołaniu od postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec radcy prawnego B. S., nie znajduje uzasadnienia albowiem czynności radcy prawnego nie stanowią naruszenia przepisów prawa, zasad etyki radców prawnych, godności zawodu radcy prawnego czy też obowiązków zawodowych.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. nie znalazł zatem podstaw do zmiany zaskarżonego postanowienia i uznał, że nie doszło do naruszenia art. 438 pkt 2 i pkt 3 k.p.k. oraz art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., i na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. (Dz.U z 2022 r. poz. 1166) w zw. z art. 437 § 1 i art. 465 § 1 i 2 k.p.k., utrzymał w mocy w całości postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. A. W. z dnia 16 maja 2023 r., sygn. akt RD 63/23.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 166) i zryczałtowanymi kosztami postępowania dyscyplinarnego w niniejszym postępowaniu odwoławczym w kwocie 1 000,00 (słownie: tysiąc złotych) obciążono Okręgową Izbę Radców Prawnych (...) W..

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) (...) W., w niniejszej sprawie działa jako organ II instancji

i dlatego stosownie do treści art. 426 § 1 k.p.k., w zw. z art. 74¹ oraz stosownie do treści art. 70² ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek zaskarżenia.